

Introitus:

Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Dopis Efezským 2:19

Čtení ze Staré smlouvy:

Může snad Kúšijec změnit svou kůži? Či levhart svou skvrnitost? Jak vy byste mohli jednat dobře, když jste se naučili páchat zlo?

Jeremjášovo proroctví 13:23

Čtení z epištol:

“⁷ Proto, jak praví Duch Svatý: „Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, ⁸ nezatvrzujte svá srdce jako při onom rozhořčení ve dni pokušení v pustině, ⁹ kdy [mě] pokoušeli vaši otcové *tím*, že mě zkoušeli, a viděli mé skutky ¹⁰ po čtyřicet let. Proto jsem se na toto pokolení rozhněval a řekl jsem: Stále bloudí srdcem; oni nepoznali mé cesty...”

¹² Hled'te, bratři, aby snad v někom z vás nebylo zlé a nevěrné srdce, takže by odpadl od živého Boha, ¹³ a proto se navzájem napomínejte každý den, dokud se říká Dnes, aby nikdo z vás nebyl zatvrzen klamem hříchu. ¹⁴ Vždyť jsme se stali účastníky Krista, pokud ten původ jistoty zachováme pevný až do konce. ¹⁵ Když se říká: “Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce jako při *onom* rozhořčení...”

Dopis Židům 3:7-10 a 12-15

Čtení z evangelia:

“¹ Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, přední muž mezi Židy. ² Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: „Rabbi, víme, že jsi přišel od Boha *jako* učitel, neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li s ním Bůh.“ ³ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit Boží království.“ ⁴ Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když je starý? Nemůže podruhé vstoupit do lůna své matky a narodit se.“ ⁵ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a Ducha, nemůže vstoupit do Božího království. ⁶ Co se narodilo z těla, je tělo, a co se narodilo z Ducha, je duch. ⁷ Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu. ⁸ Vítr vane, kam chce, a slyšíš jeho zvuk, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je *to* s každým, kdo se narodil z Ducha.“ ⁹ Nikodém mu odpověděl: „Jak se to může stát?“ ¹⁰ Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi učitel Izraele, a toto nevíš? ¹¹ Amen, amen, pravím tobě, že mluvíme, co víme, a svědčíme *o tom*, co jsme viděli, a vy naše svědectví nepřijímáte. ¹² Když jsem vám pověděl věci pozemské, a nevěříte, jak uvěříte, povím-li vám věci nebeské? ¹³ Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, Syna člověka, [který je v nebi]. ¹⁴ A jako Mojžíš vyvýšil hada v pustině, tak musí být vyvýšen Syn člověka, ¹⁵ aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“

Janovo evangelium 3:1-15

Je možná nějaká změna?

Řekl jsem si: Začnu příběhem. A hned se mi udělalo mdlo. Proč? No, protože tohle kázání budu říkat veřejně a lidi si to mohou poslechnout a přečíst. Proběhly mi před očima příběhy lidí, o kterých se dá něco vyprávět, ale já o nich ještě povídat nechci. Všichni totiž hledají příběhy, které by je zaujaly a pomohly jim řešit vlastní situaci. A taky příběhy, které nejsou dokonalé, aby si na nich dokázali, že se nic vlastně změnit nedá. Nebo příběhy, které uchvátí, zdají se možné nějak zopakovat, vypadají jako kdyby se daly napodobit. Nejlépe je ale vyprávět příběh svůj. Ten ale teď taky říkat nechci...

Podívejte se, mám alespoň něco: Zaujalo mne, že na celou sobotu se jednou za čas

dokážou sejít lidé na tak zvaném TED (Technology-Entertainment-Design)¹ a poslouchat dvacetiminutové příběhy lidí, kteří dokáží něco předat. Tak třeba nedávno v Brně představoval svou práci Pavel Franc, mladý právník z EPS, tedy Ekologického právního servisu. EPS, to je skupina právníků, kteří se v jihočeském Táboře dali v roce 1995 dohromady. Teď sídlí v Brně. Za ta léta pomohli mnoha lidem přímo i nepřímo.

K těm lidem z Ekologického právního servisu - podařilo se jim pomoci rodině Rajterů z Havraně u Mostu, kteří byli naprosto bezmocní proti průmyslové lobby plánující na jejich polích továrnu na hliníkové díly. Když přišli za mladými právníky s prosbou o pomoc, ti jim opatrně řekli, že mají tak 8% nadějí, jen aby jim nemuseli říct, že nemají nadějí žádnou. A Rajterovi přece chtěli před soud. To se Pavlu Francovi zalíbilo a pustil se do zápasu. Výsledek z Havraně u Mostu znáte? Továrna stojí. Právníkům se po několika beznadějně prohraných sporech podařilo první soudy vyhrát a nakonec je továrna podle zákona postavena nelegálně, nicméně stojí. Rajterovi dostali čtvrt miliardy finančního vyrovnání...²

Je ale daleko jednodušší měnit věci a stavy věcí, než měnit lidský život. Příběh měl pomoci pochopit, že některé změny jsou možné. Do všeobecné skepse měl příběh vnést trochu naděje. Chodíváme sem se semínkem naděje, že se přece jenom něco může změnit na nás či na světě kolem. Je to tak, ne? Změny v lidském životě jsou ale pomalejší a pravděpodobně také více bolí a je v nich více otazníků. A přesto o nich dnes chci mluvit.

“Danieli, to jsou ty tvoje filozofické úvahy.” Dost dobře se to nedá poslouchat a prostě ti nerozumíme. Pokud mi nerozumíte a nedáte to najevo, nemohu vám pomoci. Pokud seberete odvalu a řeknete, že je to podle vás jinak, budeme se třeba i zuřivě hádat, ale bude nám oběma jasno.

Takže ta úvodní otázka: Je možná nějaká změna? “Když to říkáte, tak asi jo...” nezúčastněně konstatují lidé, kteří znají život. Moc ale na změny nevěří. Pokud se díváte na text z Jeremjášova proroctví, a pokud jste trochu odvážnější, než ti váhavci, řeknete hned - že ne. Změna není možná. Zní to jako betonový základ: “Může snad Kúšijec změnit svou kůži? Či levhart svou skvrnitost? Jak vy byste mohli jednat dobře, když jste se naučili páchat zlo?”

Jenže my a mnozí jiní do dalších kostelů chodí proto, že doufají v pozitivní změny povahy svých dětí, změnu v pracovním kolektivu, změnu doma, v manželství. Není to ostuda - čekat změny.

Nerad kazím skeptikům radost radost z betonové pravdy, ale tady musím říci, že skvěle vyjádřená nemožnost změny je jen pro případ, že by se člověk chtěl změnit sám na povrchu kůže či srsti a odmítl změny, které pro něj do hloubky připravil Pán Bůh. A takovou změnu do hloubky člověk udělat nemůže. Pokud člověk udělal kroky, které se nedají vzít zpět. Zařídil si život a Boží změny odmítl, pak to z úst Jeremjášových poslouchal jako Izrael v Jeruzalémě přibližně deset let před naprostým koncem samostatné existence.

---

¹ Právě z takového TED byl příběh Brene Brownové, jejíž video s překladem v titulcích jsem dal do sborového dopisu.

² V novoročním diskusním pořadu (2002) televize NOVA tehdejší předseda vlády Miloš Zeman a předseda poslanecké sněmovny Václav Klaus zamýšleli nad náboženským fanatismem, který ohrožuje světovou bezpečnost a nesmlčeli také “ekologický fundamentalismus” obecně a v České republice. Jako “nenápadné formy fundamentalismu” zvlolil premiér Zeman právě odpůrce závodu NEMAK u Mostu... (celý příběh o MEMAKu najdete tady: http://epsnew.gingercandy.cz/sites/default/files/vasepripady/dokumenty/pribeh_sedlaka_rajtera.pdf)

Podotýkám, že Izrael se tou dobou blížil historickému zániku svého království. Roku 586 před Kristem končí poslední král a padá svébytný Izrael.

Stejně tak jako v Izraeli může naše uvažování o změně dostat ještě jeden rys. Člověk si říká a někdy i nahlas říká: "Nechci se změnit! Nechci vůbec a a nebo nechci právě teď!" Přesně tak si říkali od krále až po řemeslníci všichni v Jeruzalémě.

Tím naznačuji, že odmítání změn bývá za účelem vlastního řešení. Vlastní metody lidské sebe-změny. Tomu se dnes věnují davy lidí! Jako třeba odposlouchat den přednášek a vyzkoušet na sobě nějakou metodu amerického nebo čínského speakera. Pochopte, některé návyky změnit půjdou (a možná vám to stačí) ale hluboká změna člověka, který stále myslí na sebe - je nemožná.

Více jsem se tento týden snažil pochopit dvě ze žen, které se pokoušejí v našem městě, nedaleko ode mne, pomáhat lidem ke změnám sebe samého. Vykládají jim jejich andělské karty, usměrňují energie, vzkládají na ně ruce... Denně chodím kolem jejich vrátek. Paradoxně, jsou to především ženy, které to dělají, studují a nabízejí - v obou případech za velmi slušné peníze.

Jenže skutečná změna je popsána jako změna shůry. Tedy od Pána Boha, podle jeho kalendáře a rozvrhu. Všimněte si, jak skeptického Nikodéma, který se snažil vysvětlit, že je na nějaké změny starý a nechápe jejich procesy, odkázal Pán k tomu, že to je tajemství. Ale, že jako učitel Izraele, má vědět, že nové narození, tedy narození shůry, je jedinou nadějí. Ač nejde popsat a zvládnout, ač nelze řídit. Tuhle důvěru Stvořiteli má učitel Izraele dokonce v lidech žít bez ohledu na věk.

To "shůry" znamená, že je ten čas změny opravdu závislý na Pánu Bohu, proto se člověk nemá moc cukat a měl by poslechnout, změny nechat proběhnout, jak radí apoštol v dopise Židům. A právě proto se musíme nakonec ptát: Jak poznám tu změnu shůry? A jak poznám ten správný čas? Většinou je to ta změna, která zabolí a nemůžeme se jí zbavit. Pokud víte, pokud je vám jasno, že je to právě dnes, kdy se Pán Bůh položil do vašeho života a porodil něco nového, poddejte se tomu a poslechněte. On je jediný, který něco zásadně může změnit... Budu vás při tom rád doprovázet.

A jak to bude vypadat? Jak budu změněný? Jak budu jiná? Možná se nezmění okolnosti, nezmění se manžel a nezmění se manželka, nezmění se děti - ale změní se váš pohled. Býváme zaměřeni na odstranění naší bolesti. Na zdraví. Ani Pán Ježíš se nehrnul do bolesti umírání za nás za všechny, chápejme to. Možná je naše hledání schůdného stavu špatnou cestou. Změny mohou být i jinde. Pán Bůh dělá, možná je dnes jeho čas. Nebojte se. Má nás rád. Řešil bolavě to nejhorší, náš hřích. Svěřte se mu. Víc vydržíte, víc unesete. Dobrou mysl! Bůh mění vždycky k našemu dobru.

A nenechte si vzít víru v možné změny ve světě kolem nás. Vždyť není náš, ale Boží.

Tak to je.